

Pol Mon Korin Wumb Nga Endi Połpu Kindim

Pol Mon Nga Połpu Korin Wumb Kin Kindim

1 ¹Na Pol Krai Jisas nge ek se andił wu, Gos noman ełe na to tonu kindim. Nga sinim nge enginjpın, Timisii kin ouni mołpuł kin, sił enim ‘Ka mułeyo!’ kindmbił nge, Gos wumb Korin konu men ngii ełe mołmun wumb ei kin, nga Gos nge tiłap wumb Akeiya konu ełe pei mołmun wumb ombu, ek ka mułeyo kindmbił.

²Gos sinim Erinjpın kin, nga sinim nge Owundu Krai Jisas ouni nge noman emin kin, noman ka ei enim kin pengi!

Pol Eim Ka Piipi Gos Ngołum

³Pe sinim Gos kin ka piipın ngumun. Nga Gos eim sinim nge Owundu Jisas Krai nge Arim, nga Gos eim sinim nge Erinjpın ei, eim sinim noman ka ngopu kin, sinim paki tołum nge pułwu. ⁴Sinim oł embin endi tonu ołum kunum ei, Gos eim sinim paki topu ngołum. Ngopu kin yi ku, sinim wumb nii endi eim oł embin endi tonu omba kunum ei, sinim wumb ei kin kaplı paki to ngumun ku. Ei sinim Gos paki tołum nge epi ende, sin sinim Gos kin sinjpın epi ei, wumb ei kin paki tumun ku. ⁵Nimbił erang, sinim Krai kin ngenj kumbii owundu pei ouni ko wunmun ei, yi mił ku, nga sinim Krai nge paki tołum epi owundu ei, eim kin ouni simin ku. ⁶Pe sinim ngenj kumbii sinjpın kin, kaplı ełe nge enim ei paki topu kin, Gos enim si orung simba. Nga Gos sin paki tum kin, kaplı nga sin enim paki tumun ku. Paki tamin kin, enim dinga ngang kin, kunum kunum dinga angk mułangin kin, oł embin tui ei tonu omba ei, sin dinga pupun angpın mołmun mił, yi ku enim dinga angk mułngii. ⁷Pe sin enim kin epi ei kenmin ni, kui er mołmun epi ei, dinga piipın mołmun. Nimbił erang sin piinmin ei, enim sin kin ngenj kumbii ei, ende ouni ko wunmun. Pe Gos sin kin paki tang sinjpın epi ei, enim sin kin ouni paki tang singii ku.

⁸Yi mił, sin noman ełe enim piinmin ei, engnan noł sin Eisiya konu owundu ełe, oł embin tui owundu sin kin tonu onum. Pe epi embin endi

sin kin tonu onum epi ei, embin owundu kis mendpił. Yi erang kin, sin mołpun bin ni piinjpin; ba kapłi dinga pang mołpun kin, bin pinerim mon. ⁹Nimbił erang sin piinjpin ei, sinim kułmun kunum mandi sałim. Ba ei yi erang kin, sinim nge dinga ei, kapłi ermin ni piinermin mon; ba sin Gos eim nge dinga mendpił ei, kapłi ei piimin. Nimbił erang Gos eim wumb kułngii nge, si konj sipi kindilim pułwu. ¹⁰Nga sinim konu kis ei pupun kułufamin; ba Gos Krai kin sinim sipi orung sim. Nga ekii se, eim sinim sipi orung simba ku. Pe Gos Krai kin sinim sipi orung simba ni dinga piyamin kin, nga eim sinim sipi orung simba ku. Nimbił erang sinim eim kin epi ka wii simin ni piinmin ei, nga eim kin kui er mołmun. ¹¹Pe nga enim sin kin prei erik kin, paki to ngungii ku. Yi mił, wumb pei sinim kin prei enmin ei, Gos piipi kin, sin epi ka wii pei ngumba. Ngopu kin, wumb pei en enim ek nik kin, Gos kin noman ka piik ngok, nga sinim kin piik ngungii ku.

Pol Eim Konu Endi Bii Ni Piim Ba, Eim Noman Tał Sim

¹²Epi ei nge, sin bong ninmin ei, sin noman tuk gui ei ek ni ngołum epi ei, sin ni tor kindpi kin, sin oł kun ka ni, noman tuk konj ka Gos sin ngurum noman ei, sin ni ngonum. Nga ya mani mei ełe wumb noman dinga oł ei, sin kin tonu onanim mon. Ba Gos nge noman ka ngołum ei, sin oł yi mił erpin andinmin. Andpin kin, ya mani mei wumb kin, tuk ełe andinmin ełe nge, na enim wumb kin, oł yi mił nga erpin andinmin. ¹³Pe sin mon połpun, enim ngonmun ei, enim mendpił nipe puł endi pimba ei, gerik kanik piik erngii. Pe nga na piind ei, enim keimi piik poru ninmin. ¹⁴Nga ok yi ku, enim sin kin, aninga kopur pii kun erik. Ba ekii se, enim sin kin, nga pii kun erngii. Erangin kin, sin enim kin bong nipin ka piipin ngumun ei, yi mił enim sin kin bong nik, ka piik ngok erngii kunum ełe, Owundu Jiisas eim orung omba.

¹⁵⁻¹⁶Nimbił erang ei yi mił peng kin, na noman ełe enim kin kumb se ombii ni piinj. Ei yi erip kin, enim kunum tał noman ka wii epi ei, paki tamb singii ni piinj ei, na noman ełe, enim kin kumb se ombii ni piind. Nga ekii se, Masironiya konu wumb mołmun ełe, pup pendip kin, ya orung ombii ni wamb kin, enim na paki tok, Juriya konu ełe kindangin bii. ¹⁷Ei yi mił, epi endi na noman ełe ermbii mił nip end ei, na pii kun enarip nind min? Nga na epi endi ermbii ni pił epi ei, mani mei ełe wu mił kapłi mił mon; kunum ende mił yi nił min? Ei mon mendpił! ¹⁸Pe Gos eim keimi mendpił mołum mił, sin oł keimi ermin nimin oł ei, keimi ermin ku. Yi mił ek keimi, sin nipin enim ngonmun ei, ek kapłi min mon yi ninanmin mon. ¹⁹Pe Jiisas Krai Gos eim kingam nge ek ka ei, sin ni tor kindpin enim ngonmun ei, Timosii ni, Sailis ni, na Pol kin ek nipin ei, kapłi min mon? Nipin yi ełmin, wu endi sin ninanmin mon. Ba Krai eim Gos nge ek keimi minj nipi kin, kapłi niłim wu. ²⁰Ei yi mił, Krai

eim Gos ek keimi dinga ni penditim ek ei, kapli minj nipi kin, oł keimi pei ekii silitim wu. Ei pułe yi mił peng kin, sinim Jiisas Kraiss nge embe ełe 'Ei keimi' nipin kin, sinim Gos kin ka piipin kin, eim embe ambil tonu kindmin. ²¹Ba Gos endeim mendpil erang kin, sin enim kin ouni Kraiss kin dambiltipin ende pupun kin, er dinga kindang mołmun. Nga Gos eim mendpil, sinim eim ek ka ei ni tor kindmin ni pendim ku. ²²Gos eim sinim eim nge wumb nipi mon połpu kin, mundang mołum ei, eim Gui Ka ei, sinim noman tuk ełe kindang mołum. Mołpu kin, Gos sinim kin ngumbii ni pendrim mił, ei keimi mendpil, sinim piinmin eim keimi sinim ngumba.

²³Ba na Gos wii tamb kin, eim na noman tuk ełe piipi kin, ni tor kindmba. Pe na Korin wumb konu ełe onenj ei, pułe yi mił pałim. Na nam ek dinga ei, enim wumb kin noman embin ngumba ei, nam noman ełe mon ni piind. ²⁴Sin enim pii gii ei, tep enanmin mon; ba sin enim kin kongun ouni eramin kin, enim ka piingii. Oł yi eramin kin, enim pii gii ei dinga pimba.

2 ¹Ei na noman ełe yi ni piind. Na nga enim kin onermbii ni piind. Nimbil erang na enim kin wamb kin, enim noman embin piingii ei, mon ni piind. ²Pe na enim oł yi mił eramb kin, enim noman embin to piinjing kin, wumb nii endi na erang kin, na ka piimbii? Ba na enim noman embin ngunj kin kapli enim na erangin kin na ka piimbii. ³Nga ełe nge, na mon ei, ok połup enim kin kindinj ei, na enim kin ombii ni piinj; ba kunum ełe, enim noman embin na ngungii ni piip kin, na enim kin onenj. Ba na noman dinga piind ei, na ka piinj kin, kapli enim yi ku ka piingii. ⁴Yi mił ei, na noman tuk ełe embin owundu kis peng kin, nga ngenj kumbii peng kin, na mon ei polt. Pe yi ku, na ke namb kin, ningil ka pei mani onum. Na oł yi eramb kin, enim noman embin to piinerngii. Ba na yi eramb kin, enim piingii ei, na enim kin noman ka pei ngond.

Wumb Oł Kis Enjing Ei, Kil Ngo Si Kindim

⁵Ba pe wumb nii endi, enim mołmun konu ełe wumb ei, noman embin ngumbii ni ermba ei, na kin mon; ba ei erpi, enim wumb kombur kin noman embin ngang kin, enim noman embin to piingii. Pe na ek yi nind ei, eim kin oł dinga endi enermbii mon. ⁶Yi mił, pe kumep kis ei, wumb pei wu endeim kin, ngo orung kindnjing ei, yi mił kapli enim. ⁷Yi mił, enim oł eipi endi erngii. Erik kin, enim wu ei oł kis kil ngok, eim paki tok, noman emin ngungii. Mon pim kin, kapli noman embin wu ei, to mani kindmba. ⁸Yi erang kin, eim piimba na enim kin dinga kii sind ei, enim eim kin noman ka keimi mendpil ngungii. ⁹Ei pułe yi mił peng kin, na enim kin mon ei, połup ngond. Ei enim piinmin mił nenj? Na enim kenmbii pend piip kin, oł yi mił andan top end ei, enim keimi ekii sinmin min mon? ¹⁰Pe enim wumb nii endi, enim oł kis ei kil ngo si kindnjing

kin, na wumb ei kin, oł kis ei kil ngo si kindmbii ku. Pe na wumb endi nge oł kis endi enjing ei, na si kindinj ei, nimbił erang enim nge piip ełe, na oł yi mił end. Pe Krai kaninim ei, na oł kis ełmin oł ei, enim paki top, si kindinj. ¹¹ Sinim oł kis ełmin oł ei, kil ngo si kindamin. Mon pim kin, Seisen sinim to mani kindmba. Nimbił erang, sinim Seisen eim noman ełe, ek kend topu oł yi ełim nge pułwu mołum ei, sinim piinmin.

Trowas Konu Ełe Pol Noman Embin Tui Oł Endi Tonu Om

¹² Ba kunum ei, na Trowas konu ełe, tor pup kin, Krai nge ek ka ei ni tor kindmbii ni punj. Na piind ei, sinim nge Owundu eim nge kongun ermbii konu ei, andłam ei aki to kindim sałim. ¹³ Ba na noman tuk ełe embin pałim. Nimbił erang, na angnan Taisi mołum konu ełe, kur kan sinenj mon. Yi mił peng kin, na wumb Trowas konu ełe mulnjung wumb ei, ‘Mułei’ a ni pendip kin, na Maseroniya konu ełe punj.

Ek Se Andıłmin Wumb Krai Eim Nge Dinga Ełe Sik Opu Orung Wu To Mani Kindnjing

¹⁴ Ba sinim ka piipin kin, Gos ngumun ei, Gos eim dinga ei, sinim ngang sinjpin. Sinjpin ei, sinim Krai kin dambiltpin ende pupun kin, eim sinim paki tang kin, gui kis nge noman dinga ei, to mani kindmin. Pe nga Gos sinim erpi sim ei, Krai nge ek ka ei, kuni ka wii mił muru ka tołum. Tołum ei, wumb mei konu orung orung pei, sinim Krai nge ek ka ni tor kindamin kin, wumb pei piingii. ¹⁵ Pe sinim yi mił mołpun kin, Krai eim nge kułmał kałpi muru ka wii topu kin, tonu Gos eim mołum konu ełe ngum. Pe muru ka wii ei, to tor pupu kin, wumb nii endi eim oł kis ełmin oł ei, si kindpi kin, Gos kin orung si mundang mołmun wumb ei kin punum ku. Nga muru ka wii ei, tor pupu kin, wumb nii endi oł kis ełmin oł ei nge erpi, bok to mani pupu kin, am pu mołmun wumb ei kin punum ku. ¹⁶ Pe wumb koltmun sinim muru kis wii mił ei, topu tor opu kin, wumb nii endi eim oł kis ełmin ei, er mułum konu kis ełe pum. Pe wumb noman konj sik mołmun wumb ei sinim muru ka wii mił ei topu, tor opu kin, wumb nii endi eim oł kis ełmin oł ei, si kindpi kin, orung Gos kin opu kin, noman konj mołmun wumb ei kin onum. Pe wumb nii endi ei, eim kongun yi mił endi kapłi ermba? Krai sin paki tang kin, kapłi sinim kongun ei ermin. ¹⁷ Pe sinim wumb eipi mołmun ei mił, sinim yi mulałmin mon. Ei wumb en enim, Gos ek ni tor kindpin kin, ku simin ni piinmin. Ba sinim ek keimi nimin ei, Gos eim ek ka sinim ek se andıłmin wu. Sinim Gos ek ka ni, kun ka keimi ni, tor kindmin ei, Krai nge kongun wumb mołpun eim dinga ełe ninmin ei, kunum kunum Gos sinim kanpi minj mołum.

Korin Wumb En Enim Ek Konj Dinga Endi Nik Pendnjing Pałim

3 ¹ Pe sin sinim nga pułngun mondpu kin, sinim embe ambił tonu kindmin min? Min nga sin sinim wumb kombur eipi ende mił

mołpun min? Nga sin sinim wumb kombur pipe pulnjung ei, sin sinim embe ambil tonu kindngii nge nipin mon ei, enim kin ngumun min? Min nga en enim pipe endi yi mił pułngii ei, sin paki tumba nge ngungii min? Yi mił ei mon. ²Pe en enim mołmun ei, sinim noman tuk ełe, sin mon mił poł pendinmin ei, wumb pei mon ei gerik piik erngii. ³Ei sinim kin peni ełe nipi ngonum ei, Kraiss eim mon połpu sinim kin kindim. Ei enim mon połumun epi gal ei, sik kom ku ełe, mon połumun ei mił mon. Ba enim wumb noman tuk ełe, Gos Gui Ka kunum kunum konj mołum Gos ei, mon poł pendim.

⁴Sinim ek yi nimin, nimbil erang sinim Gos kin pii gii ei, noman dinga palim ei, Kraiss nge ełe sinim oł yi mił enmin. ⁵Sinim piinmin ei, sin sinim kongun ei nge, endi kapli enanmin mon. Ba Gos eim sinim paki tang kongun ei, kapli ermin. Ei epi nipe epi endi sinim ermin ei, Gos eim mendpil kin tonu ołum. ⁶Yi mił Gos eim sinim kin mon konj poł pendim ełe, sinim kapli erang kin, ek ka ni tor kindmin. Pe sinim kin mon konj ngum ei, lo ek mon; ba Gos Gui Ka lo konj ei ngum. Nimbil erang lo ek mon poł pendnjing ei, erang kin, wumb kołumun oł tor om; ba Gos Gui Ka nge mon konj ei erang kin, wumb noman konj ngołum.

⁷Pe Gos neng kin, Moses lo ek tonu kom ku peł ełe, mon poł pendrim ek ei, wumb kołumun oł ei nge tonu orum. Ba Gos nge tilang owundu Moses andan topu ngurum kunum ei, Moses kanpi sipipi kin, Jura wumb kin si pang kin, wumb Moses eim kumb ningil ełe, keningii pineririm mon. Nimbil erang tilang ei, owundu mendpil erpi multum. Ba nga tilang owundu mendpil er multum ei, pułngun mondpu am purum. ⁸Akip kunum ei, Gos Gui Ka kongun erpi kin, eim tilang owundu dinga pei nga simba ku. ⁹Yi mił ku, pe Moses lo ek ei, wumb kos enjing kin, nga tilang owundu dinga ei kongun erang kin, kapli pe sinim Gos kin kun ka mołmun wumb ei, si mundang kin, tilang owundu mendpil nga simba. ¹⁰Pe Moses lo ek ei, tilang owundu ei, kumb ok o purum. Ba tilang ei, pe piram pinałim mon. Ya pe, tilang owundu mendpil konj ei, noman konj tilang sinim simin nge onum. ¹¹Yi mił pe, Moses lo ek ełe poru nimba mandi enim ei, tilang pim kin, kapli nga yi mił, oł konj endi kunum kunum mułmba oł ei, tilang owundu simba ku.

¹²Yi mił, sin ek ni tor kindinmin ei, sin mund mong kulanmin mon! Nimbil erang sinim epi ka wii simin ni, piipin kin, kui er mołmun ei, sinim Kraiss kin pii gii nipin ełe, ek ni tor kindinmin. ¹³Ei sinim Moses elim mił ei, sinim enanmin mon. Moses eim kumb ningil ełe, alap sipi kin, pandi tum. Tang kin, Jura wumb Gos Moses ngum tilang ei, pupu poru nimba erim ei, enim kinenjing mon. ¹⁴Ba wumb en enim noman ełe dinga pang kin piingii ei, kapli enerim mon. Nga Jura lo ek ok nge ei kunum ełe, gerik piik erngii ei, piinenjing mon ku. Nimbil erang akip yi ku, epi endi en enim noman ełe, pandi topu pim. Yi mił erang kin,

en enim epi pandi to pendnjing epi ei, Gos erang kin, Krais endeim si kindim. ¹⁵Pe akip kunum ɛle, en enim Moses Gos nge lo ek ngurum ek ei, en enim gerik piik erngii pinerim. Nimbiɛ erang en enim noman ɛle, alap miɛ epi ei, pandi topu pim ku. ¹⁶Ba kunum endi, wu endi eim Owundu kin pii gii nirim kunum ei, eim alap miɛ epi, eim noman tuk ɛle, pandi topu pendim epi ei, Owundu si kindim. ¹⁷Pe nga, Owundu eim Gui Ka nge puɔwu. Nga Gui Ka ei, wumb nii endi noman tuk ɛle muɔum kin, kapɛi epi endi wu ei kin, ambiɛ gii ninermba mon. Wu ei eim wii minj muɔmba. ¹⁸Nga sinim wumb pei kumb ningiɛ ɛle epi endi, pandi topu pinaɔim mon. Yi erang kin, sinim Owundu nge tiɔang owundu ei, sinim andan tang kin, noɔ min men miɛ kaninmin. Kanpin kin, sinim min men ei, Owundu moɔum miɛ, sinim yi miɛ ku tonu onmun. Opun kin, sinim Owundu nge tiɔang owundu ei nga, nga simin ku. Nimbiɛ erang epi ei, sinim kin aki topu ngonum ei, Owundu Gui Ka moɔpu kin, tonu onum.

Ek Se Andiɔmin Wumb Ei, Krais Nge Mei Nganmbi Ming Miɛ Moɔmun

4 ¹Yi miɛ Gos eim sinim kin kaimb si ngopu kin, sinim kongun ɛle ngum. Ngang kin, sin kongun ei, noman tuk ɛle, embin topun yi miɛ enanmin mon. ²Pe sinim epi koi erpin, nga oɔ singambiɛ kuɔpun enjpin oɔ ei, pei si kindmin. Sinim Gos eim ek ka ei, to eipi eipi kindpin kin, ek kend topun yi enermin mon ku. Ba sinim Gos eim nge ek ka ei, keimi peni ɛle ni tor kindpin kin, wumb nge noman tuk gui ei, noman ɛle ek keimi niɔmin ei, tang piingii. Piik kin, wumb ei sinim kongun enmin ei, Gos ningiɛ ɛle kun ka moɔum ei keningii. ³Pe sinim Krais nge ek ka ei, ni tor kindinmin ei, keimi koi erpi pim kin, kapɛi ek ka ei, wumb nii endi konu kis ɛle, am pungii wumb ei nge, noman tuk ɛle mendpiɛ koi erpi pimba. ⁴Mei konu ɛle, ek kend gos puɔwu ei Seisen, eim wumb pii gii ninenjing wumb nge ningiɛ ɛle miɛ, noman tuk ɛle ambiɛ gii nipi pandi tang kin, emii paɔim miɛ moɔmun. Nga moɔmun wumb ei, Krais nge ek ka ei nge, tiɔang ei nin, Krais nge tiɔang owundu ei, wumb noman tuk ɛle tuk punerang kin, nga wumb oɔ ei kinerngii mon ku. Nga Gos moɔum miɛ, Krais sinim kin keimi andan tonum. ⁵Yi miɛ, sinim ek ni tor kindinmin ei, sin sinim nge ek ni tor kindninanmin mon. Ba sin ek ni tor kindinmin ei, Jiisas Krais sinim nge Owundu ɛle, ek ni tor kindiɔmin. Nga Krais nge ek ka ekii sipin kin, sin sinim enim nge kongun wu moɔmun ei, Jiisas embe ambiɛ tonu kindmin. ⁶Yi miɛ kumb ok, mei wii sirim kunum ɛle, Gos eim ek yi nirim, “Pe tiɔang ei, emii paɔim konu ɛle topu tor wangɛi!” Gos eim endeim ok eririm Gos, ei eim nge tiɔang ei erpi kin, sinim noman tuk ɛle topu kin, tiɔang enim. Gos eim oɔ yi erpi tiɔang ei, sinim kin ngum. Ngang kin, tiɔang ei, sinim Gos eim tiɔang owundu ka wii ei nge, piik moɔmun. Molkin kin, Gos nge tiɔang ei, Krais nge kumb ningiɛ ɛle, min men miɛ kaninmin.

⁷Ba Gos eim mei nganmbi ei sipi kin, sinim wumb ming wii mił eririm. Nga Gos nge ek ka ei, eim nge noman ełe ka wii ei, sinim kin noman tuk ełe kindang kin, eim sinim kin andan topu kin, sinim nge dinga endi pinalim mon. Ba Gos eim nge dinga ei, sinim noman tuk ełe kindpi ngum. ⁸Pe nga oł embin tui sinim kin konu orung orung pei tonu onum. Ba oł embin ei, sinim noman ełe to mani kindnanim mon. Nga embin pei sinim nge noman ełe tonu wang kin, nga sinim noman ełe ei, embin pałim; ba sinim oł pei ombu wakin topun si kindnanmin mon. ⁹Sinim nge opu orung wumb pei molk kin, sinim to kis erik, oł embin tui ngok kin, yi ełmin; ba Gos sinim kin wakin tunałim mon. Nga wumb kombur sinim to mani kindik kin, ngenj kumbii ngok yi enmin; ba sinim to kis mendpił erik poru ninałmin, mon. ¹⁰Kunum kunum sinim ngenj ełe, Jiisas kultum ełe nge, sinim ko wupun, sipin kin, se andinmin. Yi mił peng kin, Jiisas eim nge noman konj ei nga sin ngenj ełe tuk mułum pim kin, kapłi wumb pei keningii. ¹¹Yi mił, kunum kunum sinim konj mołamin kin, oł embin tui ni koltmun oł ei, sinim kin tonu onum. Nimbił erang sinim Jiisas nge embe ełe, ni tor kindpin ełe nge, oł embin ei sinim kin tonu onum. Yi mił peng kin, Jiisas eim nge noman konj dinga ei, sinim ngenj tuk ełe mułang kin, wumb pei keningii. ¹²Ei pułe yi mił, koltmun oł ei nge, sin kin kongun erpi mołum. Nimbił erang sinim Owundu nge kongun ei enmin. Ba oł yi mił erang kin, Jiisas noman konj ei, enim kin kongun erpi mołum.

¹³Ba Gos kumb ok mon poł pendrim ek ka ei, yi ninim, “Na ek ei ni tor kindinj ei, na pii gii ninj ełe nind.” Ei sin pii gii ninmin ei ende mił. Pe sin ek ni tor kindinmin ku. Nimbił erang ei sin pii gii nipin ełe ninmin. ¹⁴Sinim piinmin ei, Gos eim Owundu Jiisas kułang tukpu to pendik ei, si tonu angpi nga konj sim. Nga Gos eim sinim Jiisas ouni si tonu konj simba ku. Nga Gos eim sin enim kin ouni tu wupu kin, Gos mołum konu ełe tuk tu wumba. ¹⁵Yi mił epi ei, tonu opu, enim paki tumba nge om. Yi mił, nga Gos wumb kopur nga pei pei eim nge noman ka ei wumb ngang singii. Sik kin, en enim Gos kin nga pei prei erik kin, noman ka piik ngok, Gos embe ambił tonu kindik yi ernгии.

Oł Embin Tui Tonu Wang Kin, Tiłang Owundu Ermba

¹⁶Ei yi mił peng kin, sinim oł ei piipin kin, Gos nge kongun ei wakin topun, si kindnanmin mon. Yi eramin kin, sinim ngenj torung ei kołułum; ba sinim nge noman tuk gui mołułum konu ei, kunum kunum konj tonu ołum. ¹⁷Yi mił peng kin, sinim mong ełe ngenj kumbii ei, sinim kin tonu om ei, aninga kembis kembis kunum kombur sinmin. Ba oł ei kongun dinga erang kin, Gos nge tiłang owundu ka wii kunum kunum mołpu kin, sinim kin tonu wang simin. Sinim epi ka wii ei, oł embin tui ei, to mani kindmba. ¹⁸Yi mił nga sin enim epi endi, pe ningił ełe

kaninmin epi ei sin kinermin mon; ba epi endi sinim ningit eŕe kenmin epi ei, kunum aninga kopur pepi poru nimba. Ba sinim epi kinaŕmin epi ei kunum kunum piram muŕmba.

Sinim Nge Tonu Epin Er Muŕmun Konu Eŕe

5 ¹Yi miŕ, pe sinim ngenj ei ngii miŕ, ya mani mei eŕe moŕmun ngenj ngii miŕ ei, to kis poru nim kin, kapŕi sinim piinmin ei, Gos ei eim sinim kin ngenj ngii miŕ, eipi endi er kindim ei, tonu epin konu eŕe saŕim. Ngenj Gos erim ngenj ngii miŕ ei, kunum kunum epin konu eŕe konj muŕmba. ²Ya pe kunum ei, sin sinim ngenj ngii miŕ, tuk eŕe ke nipin enmin ei, sinim ngenj konj ngii miŕ ei, epin konu eŕe saŕim ei, lo konduk miŕ, sinim pandi tumba ni dinga piipin kin, oŕ yi miŕ enmin. ³Yi miŕ peng kin, sinim ngenj ei konduk miŕ, kindpin muŕmun ngenj wii miŕ, mulermin mon. Ei sinim ngenj konj ngii miŕ eŕe, moŕpun bin. ⁴Yi miŕ kunum ei, sinim ya mani mei eŕe ngenj ei, ngii miŕ mulnjpun kunum ei, sinim noman embin to piipin kin, ek ni tor kindpin. Nimbiŕ erang epi ombu sinim kin dinga pim. Ba sinim noman eŕe kuŕmun ni piipin kin, ngenj wii mulenjpin mon; ba ei sinim noman eŕe dinga kindpin kin, ngenj konj ngii miŕ sipin kindmin, ni piinjpin. Yi miŕ erang, sinim noman eŕe yi ni piinjpin ei, ngenj ok nge ei si kindpin kin, nga sinim ngenj konj ngii miŕ, kunum kunum muŕmun ngenj ei, sipin kindmin ni piinjpin. ⁵Gos eim mendpiŕ sinim ngenj konj ngii miŕ, simin ei nge er kun erpi kindim saŕim. Nga Gos eim nge Gui Ka ei, sinim ngum ei, sinim andan tang kin, eim nipe epi endi, sinim ngumba nge kindim saŕim ei, keimi sinim kin tonu wang kenmin.

⁶Yi miŕ, pe sinim kunum kunum noman tuk eŕe, dinga kindpin er muŕmun. Pe sinim piinmin ei, sinim ngenj ngii miŕ mulnjpun kunum ei, sinim nge Owundu moŕum konu eŕe tep to ouni mulenjpin mon. ⁷Yi miŕ erang, sinim Jiisas kin pii gii nipin er andinmin. Ba Gos nge epi kombur ngumba epi ei, sinim kinarpin er andinmin ei mon. ⁸Sinim piinmin ei, sinim noman tuk eŕe dinga kindmin paŕim. Nga sinim ka piinmin ei, ya mani mei eŕe ngenj ei, si kindpin pupun kin, sinim nge Owundu eim moŕum konu eŕe, ouni tep to muŕmun ni piinmin. ⁹Yi miŕ erang, sinim ya mani mei eŕe muŕmun min, tonu Gos moŕum konu eŕe muŕmun ei, kapŕi sinim noman dinga kindpin erpin kin, eim nge noman eŕe ekii sipin kin, ka piipin ngopun er muŕmun. ¹⁰Yi miŕ, pe sinim pei Kraiss nge kumb eŕe engmin ei, eim sinim kin kos owundu piipi kin, mok tumba. Topu kin, sinim endeim endeim ni, ya mani mei eŕe moŕpun kin, sinim nipe oŕ kis min, ka endi enjpin miŕ ei, kumep ngang kin, simin.

Sinim Kraiss Kin Moŕpun Gos Kin Ende Pupun Muŕmun

¹¹Nimbiŕ erang, sinim piinmin ei, Gos Owundu kin mund mong kuŕmun ni yi erpin kin, sinim wumb eipi kin Gos ek ni tor kindamin kin,

wumb ei Krai kin pii gii ningii. Ba Gos sinim noman tuk eŕe, pei kanpi piipi poru ninim. Nga na noman eŕe piind ei, enim noman tuk gui eŕe, enim sinim kin piinmin ei, sinim peni eŕe moŕmun. ¹²Nga ek eŕe nge, sin sinim embe enim kumb eŕe ambiŕ tonu kindnanmin mon. Ba enim sin kin, wumb ka ni piingii. Yi miŕ nga sin ek nipin poltmun ei kin, ka piik kin, wumb eipi nge ningiŕ eŕe ni ngonmun. Yi miŕ erangin kin, enim wumb eipi kin, ek ni orung kindik kin, wumb en enim nge embe eŕe, ka ka piik enmin; ba wumb en enim nge noman tuk eŕe, ni piinanmin mon. ¹³Yi miŕ, sin wulu pang ninjpin kin, kapŕi ei sin Gos nge kongun enmin. Ba keimi, sin ek kun ninjpin kin, kapŕi sin enim kin paki tumun nge enmin. ¹⁴Yi miŕ erang, Krai eim noman ka ngoŕum ei, sin nge noman tuk eŕe to konj kindang kin, sin Gos nge kongun enmin. Nimbiiŕ erang sinim ei pii kun erpin kin, sinim piinmin ei, yi miŕ wumb endeim sinim kin, pei piipi kuŕum. Yi miŕ erang eŕe nge, sinim wumb pei Krai kin ouni kulnjpun. ¹⁵Nga Krai sinim wumb endeim endeim ni piipi kuŕum. Yi miŕ erang kin, sinim wumb konj moŕmun wumb ei, sin sinim noman eŕe ekii sipin kin, endmin ni enermin mon; ba wu Krai eim sinim kin piipi koŕpu kin, nga angpi konj tonu pum ei, ni piipin kin ekii sipin andpin muŕmun.

¹⁶Yi miŕ, akip sinim wumb endi ngenj ok nge oŕ ei, noman to piinermin mon. Nga eŕe nge, sinim wumb endeim endeim ni, noman eŕe mok topun kin, yi enermin mon ku. Ok yi miŕ, sinim Krai ngenj eŕe oŕ ei, noman to piipin yi enjpin; ba pe yi miŕ nga enaŕmin mon! ¹⁷Yi miŕ erang, pe wumb nii endi, eim Krai kin dambiltpi ende pupu muŕum kin, kapŕi Gos eim erang kin, wumb ei tonu opu kin, wumb ei eim konj endi eipi miŕ moŕum. Kapŕi wumb ngenj oŕ ok nge ei, si kindpi poru neng kin, nga wumb nge oŕ kun ka konj endi, tonu opu paŕim. ¹⁸Gos eim oŕ ombu pei nge puŕwu moŕum. Ok sinim Gos nge opu orung wumb mulnjpun; ba pe Gos Krai erang kin, sinim wumb eim kin sipi orung seng kin, sinim eim kin dambiltpin ende pupun moŕmun. Moŕpun kin, eim sinim kongun ngang kin, sinim eim opu orung wumb ei paki topun kin, noman ende sek kin, puk muŕngii. ¹⁹Sinim ek ei yi miŕ, Gos eim Krai kin ende moŕum. Moŕpu kin, sinim Gos kin opu orung enmin wumb ei, eim erang Gos kin, dambiltpin pupun kin, noman ende sek moŕmun. Pe nga Gos eim sinim nge oŕ kis enjpin oŕ ei, eim noman nga to piinerim mon. Nga Gos eim sinim kin kongun endi ngang kin, sinim eim opu orung wumb sipi orung seng kin, eim kin erang, sinim noman ende sipin moŕmun ei nge, ek ka ni tor kindmin.

²⁰Yi miŕ erang kin, pe sinim Krai nge ek ka sipin kin, ni tor kindmin. Ei yi miŕ ku, Gos eim wumb pei kin, sinim nge gupu eŕe ek ei, ni tor kindnim. Nga sin nge gupu eŕe, Krai ninim ek yi miŕ, ni tor kindinmin ei, sin yi miŕ enim noman eŕe dinga kindpin yi ninmin. “Enim wumb opu orung enmin oŕ ei si kindik kin enim Gos kin dambiltik ende puk kin noman ende sek

muŋgii!” ²¹Yi miŋ erang, Kraiŋ eim oŋ kis endi eneririm mon. Ba Gos eim sinim oŋ kis enjpin oŋ ei sipi kin, Kraiŋ kin tonu kindim. Kindang kin, Kraiŋ eim sinim nge oŋ kis enjpin ei, eim sipi ko wum. Yi miŋ, Kraiŋ eim sinim kin yi erang kin, Gos nge oŋ kun ka oŋ ei, sinim nge noman tuk eŋe kindim.

Oŋ Embin Tui Ko Wunmun

6 ¹Pe sinim Gos kin kongun ende erpin kin, sin enim kin ek dinga nipin kin, ngonmun. Enim Gos nge noman ka ei, enim sik poru ninjing. Mon pim kin, enim Gos nge noman ka si kindangin kin, wii pimba. ²Yi miŋ, Gos ek ka ok ni pendrim ek yi ninim,

“Nga ka wii sim kunum ei, na enim ninjing ek ei kun piinj. Nga na Gos enim sip orung sinj kunum ei, na enim paki tunj.”

Enim piingii! Akip kunum ei, kunum ka wii saŋim. Nga enim piingii ku, akip kunum ei, Gos enim sipi orung simba nge kunum saŋim.

³Sin noman eŋe, wumb sin kongun enmin ei, kanik kin ek kis nik kin, yi enerngii mon! Yi miŋ erangin kin, sin epi endi eramin kin, enim bok tok kin, Gos nge ek ka pii gii ninerngii nipin kin, yi enaŋmin, mon! ⁴Ba sin Gos nge kongun wumb moŋmun. Yi miŋ, sin oŋ kun ka kanim kanim pei erpin kin, wumb pei kin andan topun ngonmun. Ngopun kin, sin oŋ embin tui nin, epi sin kin er kis elim ei nin, nga ngenj kumbii kis ngonum epi ombu kin, sin dinga angpin moŋmun. ⁵Nga opu orung wumb sin kepii tok kin, nga sin sipik kan ngii kindik kin, nga opu orung wumb sin kin kis piik, si pok erik; nga sin kongun dinga kis eŋmin; nga sin kunum kunum epin tep er konj moŋmun; nga sin kunum kunum kumb kuni tang moŋmun. ⁶Nga sin oŋ kun ka mendpiŋ eŋmin; nga sin noman eŋe ka wii paŋim; nga sin sikir kis piipin ngonanmin; nga sin wumb eipi kin er ka erpin kin, paki topun ngoŋmun; nga sin Gos Gui Ka kin dinga siŋmin; nga sin wumb eipi kin noman ka keimi ngoŋmun. ⁷Nga sin ek keimi ni tor kindiŋmin; nga sin Gos nge noman dinga ngang kin, sin kongun eŋmin; nga sin oŋ kun ka paŋim miŋ oŋ ei, angil tunding ni, angil taring eŋe epi endi ambiŋpin kin eŋe nge, sin opu orung wumb ei kin opu eŋmin. ⁸Wumb kopur sin nge embe ambiŋ tonu kindinmin; ba wumb kopur sin nge embe to mani kindinmin. Nga wumb kopur sinim kin ek kis ninmin; ba wumb kopur sin kin ek ka nik ngonmun. Nga wumb kombur en enim yi ninmin, sin ek kend tonmun wumb, pa ninmin; ba sin ek keimi niŋmin. ⁹Wumb kopur sin kin pii poŋ tonanmin wumb miŋ nik enmin; ba wumb kombur sin kin pii poŋ tonmun. Ei sin mandi koŋmun miŋ moŋmun; ba sin konj moŋmun. Gos sin kin kepii miŋ topu kin, sin er kun ermba enim ba eim sin kapli to kundnanim mon. ¹⁰Nga sin kin noman embin mendpiŋ tonu oŋum; ba kunum kunum sin ka piŋmin. Nga sin wumb kurpu miŋ moŋmun; ba sin wumb eipi kin epi pei ka wii ngoŋmun. Nga sin epi endi sinaŋim miŋ moŋmun; ba sin epi kanim kanim pei saŋim.

¹¹Enim Korin konu eŧe moŧmun wumb ei sin enim kin ek peni eŧe ni tor kindinmin. Nga sin noman ka ei, enim kin ngonmun. ¹²Sin nge noman ka ei, enim kin ondu ngunanmin mon! Ba enim nge noman ka ei sin kin ondu ngonmun. ¹³Na ek yi ni tor kindind ei, enim nam nge kingam noŧ miŧ mulnjung kin, enim noman tuk ei pei aki tok kin, sin kin ngei. Enim oŧ yi miŧ erangin kin, sin enim kin enjpin oŧ ei, erik orung kindik ngungii.

Enim Torung Wumb Kin Ende Punerngii Mon

¹⁴Enim Gos kin pii gii ninarik kin, opu orung enmin wumb ei kin, kongun ende kindik kin, ende puk andik kin, yi enerngii mon. Pe oŧ kun ka ei kun, nga oŧ kis kun pinaŧim oŧ ei, okuŧ ende punguŧ min? Na konu emii paŧim oŧ ei nin; nga tiŧang paŧim oŧ ei nin, okuŧ ende punguŧ min? Ei mon mendpiŧ! ¹⁵Pe Kraiŧ Seisen kin kapŧi noman ende kindngiŧ muŧnguŧ min? Nga pii gii niŧim wu endi kin, pii gii ninaŧim wu endi kin, noman ende peng kin, o ende punguŧ min? ¹⁶Pe nipe oŧ endi erpi kin, Gos nge men ngii kin, nga ek kend gos ngii kin, o ende punguŧ min? Yi miŧ erang, sinim Gos kunum kunum konj moŧuŧum Gos, eim nge men ngii miŧ moŧmun. Yi miŧ, Gos eim ok yi miŧ nirim,

“Wumb ei en enim nam ngii konu eŧe miŧ seng kin, en enim moŧmun konu eŧe nam tuk eŧe muŧmbii. Nga na en enim nge Gos muŧamb kin, nga en enim nam nge tiŧap wumb muŧngii,” Gos yi nirim.

¹⁷Yi miŧ Owundu ek yi nirim,

“Enim torung wumb muŧngii konu eŧe si kindik puk kin, en enim konu eipi muŧngii. Muŧangin kin, enim epi penj moŧum epi ei, embilenjing kin, kapŧi na enim simbii. ¹⁸Nga na enim nge Ernjing muŧmbii. Nga enim nam nge kingam ambŧam noŧ muŧngii, pa ni Owundu noman dinga owundu mendpiŧ Puŧwu,” yi ninim.

7 ¹Yi miŧ ku, sinim Gos nge ek dinga keimi ngurum ei, sinjpin kin, kapŧi na nge wumb puŧ; sinim pei ngenj oŧ kis eŧmin oŧ ni, noman tuk gui oŧ kis eŧmin oŧ ombu ni, kil ngopun, si kindpin kin, sinim Gos nge oŧ kun ka er moŧum miŧ, ekii sipin er moŧpun kin, sinim Gos kin mund mong topun moŧpun kin eim embe ambiŧ tonu kindmin.

Korin Wumb Pii Gii Nengin Kin, Pol Eim Ka Piim

²Enim noman ka ei, sin kin ngungii. Sin wumb endi kin pund mong endi enenjpin mon. Nga sin wumb endi kin, er kis endi endinjin mon ku. Pe sin wumb endi kin, ek kend to ngopun kin, epi endi waning sinenjpin mon ku. ³Na ek yi miŧ nip enim kin to mondup miŧ ninand mon. Ba na ek ok yi ninj, ‘Sin enim kin, noman ka ngunjpun kin, sinim kunum kunum ouni ende muŧmun. Yi miŧ erang kin, sinim kuŧmun min, konj muŧmun min, ei kapŧi sinim ouni ende muŧmun.’ ⁴Na enim kin pii gii nip kin, ek

keimi peni eŕe nip ngond. Nga na enim kin ka piip kin, enim embe ambif tonu kindin kindind. Nga oŕ embin tui sin kin, tonu oŕum kunum eŕe oŕ ei, na noman emin ngang kin, na ka wii mendpiŕ piif.

⁵Yi miŕ erang ekii se, sin Maseroniya konu eŕe tor onjpun kunum eŕe, sin ngenj eŕe kor endi mulenjpin mon. Pe sin mong kanim kanim konu orung orung pei, sin kin tonu onum. Nga sin ngenj eŕe opu yi miŕ tonu wang kin, sin noman tuk eŕe, embin sepi erang kin, tungu enmin. ⁶Ba Gos eim wumb endi noman tuk eŕe, embin saŕifim ei, erpi kindang kin, noman emin saŕim. Seng kin, nga Taisis kindang kin, sin kin opu, paki topu kin, sin noman emin ngum ku. ⁷Nga Taisis sin kin om eŕe nge mendpiŕ, Gos sin kin noman emin mendpiŕ ngunerim mon. Ba nga, enim Taisis kin, noman emin ngangin kin, nga eim sin kin ek ei, tu wum eŕe nge, Gos eim sin kin noman emin ngum ku. Nga Taisis eim sin kin ek nipi, enim na noman erang kin, nam keningii nipi kindim. Nga enim noman tuk eŕe, na kin kaimb sinjing. Nga enim noman eŕe, na kin tep to muŕmun ni piinmin. Yi miŕ erang, pe na ka mendpiŕ piind.

⁸Yi miŕ, na mon poŕup enim ngunj ei, enim noman embin piinjing kin, kapŕi na akip enim kaimb sinand mon. Na piip kin, puls mon ei, enim noman embin ngang piinmin; ba ei kunum aninga kopur mendpiŕ pepi kin, nga poru nimba. ⁹Ba akip kunum ei, na ka piind. Nimbiŕ erang, na oŕ yi enj eŕe nge, enim noman embin piinjing eŕe, na ka piinenj mon. Ba nimbiŕ erang, enim noman embin piinjing eŕe nge, enim oŕ kis eŕmin oŕ ei, buŕ ngok kin, enim Gos kin noman tuk to ak tunjung eŕe nge, na ka piind. Yi miŕ erang kin, enim noman embin piinjing ei, Gos erang kin, sin oŕ enjpin eŕe, enim kin to kis enerim mon. ¹⁰Yi miŕ, Gos nge noman embin oŕ ei, Gos erang kin, sinim wumb noman tuk eŕe, to ak tamin kin, Gos sinim sipi orung simba. Seng kin, nga sinim oŕ embin ei nge, nge, sinim noman embin nga sinermin. Ba ya mani mei eŕe oŕ embin tui, sin kin tonu wang kin, sin kis piipin eramin kin, sinim koltmun oŕ ei nge tonu oŕum. ¹¹Yi miŕ, enim pii kun erngii ei, Gos enim noman embin ngum ei, enim kin oŕ ka wii kanim kanim er tonu kindim. Kindpi kin, enim noman eŕe, to konj kindpi kin, wumb eipi enim oŕ enjing miŕ nik ei, er kun enmin. Erik kin, nga wumb endi eim oŕ kis erim ei, enim mon nik, er kun enmin. Erik kin, nga enim Gos nge kos owundu tungu enmin. Nga enim noman eŕe, dinga kindik kin, sin kenmin ni piik kin; nga enim noman eŕe dinga kindik kin, wumb endi oŕ kis enjing ei, er kun erik kindngii. Nga enim kongun kanim kanim pei erik eŕe nge, ek ninmin ei, er kun erngii. Erangin kin, oŕ ei nge, peni eŕe wang kin, enim nge oŕ kis endi enim kin pinaŕim mon.

¹²Yi miŕ, na mon ok poŕup enim ngunj ei, na wumb endi oŕ kis erim ei min, wumb eipi endi wu ei kin, oŕ kis erim ni piip kin, mon ei pulenjing mon! Ba na piind ei, enim nge oŕ kun ka ei, peni eŕe tonu omba. Nga

Gos nge ningit eġe, enim yi piingii ei, enim sin kin noman ka ngumun ni piingii eġe nge, na mon ei puls. ¹³Yi miġ, enim nge oġ ka enjing oġ ei, erpi kin, sin nge noman eġe erpi emin ngonum.

Nga sin nge noman eġe mendpiġ, emin ngonanim mon; ba sin nga ka mendpiġ piinmin ku. Nimbiġ erang Taisis nge noman emin seng kin, nga eim ka wii piipi moġum. Nga oġ ei kanpin kin, sin nga ka mendpiġ piinmin. ¹⁴Yi miġ, ok Taisis kumb eġe, na enim nge embe ambiġ tonu kindinj ei, na enim nge ek ninj ei, na singambiġ sinenj mon! Ba sin ek pei enim kin ninjpin ek ei, keimi mendpiġ! Ei yi miġ ku, sin enim nge embe Taisis nge kumb eġe ambiġ tonu kindinmin ek ei, keimi mendpiġ peni eġe tonu om. ¹⁵Taisis eim enim kin om kunum eġe, enim eim kin mund mong erik kin, puku sik enjing; ba eim tuk sinjing. Sengin kin, eim nim miġ ek ei, enim ekii sik enjing oġ ei, eim piipi kin, eim enim kin noman ka nga ngonum. ¹⁶Pe na enim kin, keimi pii gii nind ei, enim oġ kun ka keimi ergii eġe nge, na ka wii piind.

Gos Nge Tiġap Wumb Paki Toġmun Oġ Ei

8 ¹Enginjpin noġ! Sin noman eġe enim kin ek ni piinmin ei, Gos eim noman ka ei, nimbiġ oġ endi, Maseroniya wumb men ngii konu eġe andan tum miġ ei enim piingii. ²Yi miġ peng, oġ embin tui ei, en enim kin owundu tonu opu kin oġ ei, en enim erngii miġ kenmba erim. Pe en enim epi endi sinerang kin, en enim wii mendpiġ mulnjung. Ba en enim ka ka piik moġmun ei erang kin, wumb eipi kombur noman ngunjung. Ngok kin, en enim ku nin epi aninga, kuġou tok kin, en enim kongun yi erik kin, wumb eipi ngunjung. ³Yi miġ ni, na piip kin, na ek ei peni eġe nip tor kindind. Kindind ei, en enim noman eġe ekii sik kin, en enim nge ku nin epi aninga seng kin, nga min eġe pei ei sik kuġou tok, wumb eipi kin ngunjung. ⁴Wumb en enim sin kin dinga kindik kin, kii sik kin, sin kapġi nimin ni piik kin, Gos nge tiġap eġe Jerusalem konu eġe moġmun wumb paki tumun ni piik enjing. ⁵Nga ok sin pii gii ninjpin ei, en enim ku nin, epi aninga kopur kindngii ni piinjpin; ba en enim yi miġ mendpiġ enenjing mon; ba kumb se, en enim Owundu ngunjung. Pe nga en enim, Gos nge noman eġe ekii sik kin, en enim sin kin yi ku ngunjung. ⁶Yi miġ ku, sin Taisis dinga kii semin kin, eim kongun enim kin puġngun mondpu erim miġ, eim yi ku, enim kin noman ka ngopu kin, kongun ei eim er poru nimba ku. ⁷Pe nga yi miġ, epi pei eġe nge, enim oġ ka wii mendpiġ eġmin. Ei enim Gos kin pii gii ninmin; nga enim pii gii ninmin eġe nge, kongun dinga erik kin, ni tor kindik enmin; nga enim noman eġe ka wii pei saġim. Seng kin, enim Gos nge kongun ei, to konj dinga kindik enmin; nga enim sin kin noman ka ngok enmin; nga enim noman ka ngok enmin kongun ei, yi miġ ku, nga pei erngii.

⁸Ei na enim kin, ek dinga ‘Yi erei!’ ngunand mon. Ba na enim kin nip ngond ei, wumb kombur kongun keimi ermin ni, noman to piinmin miġ

nind eŧe nge, na enim kin noman ka keimi ngonmun min mon; ei kenmbii nip nind. ⁹Yi miŧ, enim piinmin ei, noman ka ei sinim nge Owundu Jiisas Kraias andan topu ngoŧum. Ngopu kin, ei eim epi kanim kanim pei keimi saŧiŧim; ba nga sinim paki tumbii ni piipi eŧe, eim epi sinaŧiŧim wu miŧ, endi tonu orum. Oŧ yi eririm eŧe, enim epi kanim kanim pei sengin kin, Jiisas Kraias eim epi endi sinaŧiŧim wu miŧ moŧum.

¹⁰Pe nam nge noman eŧe, enim kin andan top ngond. Na kongun ei piip kin, kung ngii ok, enim kongun puŧngun monduk erik kongun ei pe er poru ningii ku. Nga kongun ei, en enim wii miŧ enenjing mon; ba en enim noman eŧe, kongun ei ermin ni piik enjing. ¹¹Yi miŧ, pe enim kongun ei er poru ninjing kin, kapŧi ei ka wii. Yi miŧ, ok enim sikir ermin ni noman eŧe piinjing miŧ, yi ku enim sikir er poru ningii! Nga yi miŧ, en enim nge dinga paŧim miŧ, kapŧi enim kongun ei erngii! ¹²Yi miŧ pe wumb endi eim noman eŧe, epi endi ngumbii ni piimba ei, kapŧi Gos eim noman eŧe kapŧi epi ei simba. Gos eim wu ei, epi pei saŧim epi ei piinim. Nga Gos eim wu ei nge epi saŧim ei, kapŧi mok topu ermba ku.

¹³⁻¹⁴Ei puŧe yi miŧ pinaŧim mon. Enim epi pei ngangin kin, nga wumb sik kin, epi aninga ngungii pa yi ninand mon. Ba enim epi mok tok kin, kapŧi kapŧi erngii pa nind. Enim epi pei saŧim ei, enim epi singii miŧ sepi kin, nga kopur gulang saŧim. Pe nga enim epi kopur singii pim kin, nga wumb enim paki tok ngungii ku. Ei enim wumb ei kin, epi mok tok kin, kapŧi kapŧi erik singii. ¹⁵Gos kumb ok ek mon poŧ pendrim ek yi ninim, “Pe wumb nii endi eim kuni epi pei sirim wumb ei, eim kuni epi nga pei sineririm mon. Nga wumb nii endi eim kuni epi aninga miŧ sirim wumb ei, eim nga kuni epi aninga miŧ sineririm mon ku. Wumb yi taŧ epi kapŧi miŧ sikiŧ.”

Taisias Korin Konu Eŧe Kindnjing

¹⁶Ba sin ka piipin kin, Gos ngonmun ei, Taisias eim noman ende sepi kin, Gos sin ngum noman ei nge ngang kin, enim paki tonum. ¹⁷Yi miŧ, sin eim kii semin kin, nga eim kapŧi nirim. Nipi kin, eim ka piipi kin enim paki tumbii ni om. Ba ei eim noman eŧe piipi kin, enim paki tumbii nipi kin, eim enim kin om. ¹⁸Pe nga sin Gos nge tiŧap eŧe moŧmun wumb nge enginjpin endi kindamin kin, Taisias ouni pukuŧ. Enginjpin ei, eim men ngii eŧe Gos nge ek ka ei ni tor kindiŧim embe moŧuŧum wu. ¹⁹Ei yi miŧ mendpiŧ enaŧim mon; ba nga men ngii kongun eŧmin wumb enginjpin ei to tonu kindik kin, sin kin ouni andpi kin, nga noman ka ngopu kin, nga sin nge kongun paki topu ermba nik kindnjing. Nga sin kongun ei noman ka ngopun erpin kin Owundu nge embe ambiŧ tonu kindpin erpin kin, wumb pei andan topun eramin kin, wumb pei piingii ei sin enim paki tumun ni, piipin ermin. ²⁰Wumb endi sin kin ku nin, epi ka wii ei, men ngii wumb ngopun se andinmin epi ei kin, ek orung nipi yi

ninermba mon. Yi mił, sin enginjpin ei, wu ei kin ouni kindinmin. ²¹Yi mił, sin noman ełe oł kun ka pałim mił, ermin ni piinmin. Ei sin Owundu nge ningił ełe mendpił oł kun ka enanmin mon; ba sin mei wumb ningił ełe kin ouni oł kun ka enmin ku. ²²Pe sin enginjpin endi kindinmin ei, wu tał kin ouni pungii. Sin kunum kunum eim ermba mił kenmin nipin kin, oł yi mił erpin kin, eim kongun ngopun yi ełmin. Nga sin kaniłmin ei, eim paki topu kin, kongun dinga kindpi ełim. Ba pe eim pii gii ninim ei, enim oł kun ka yi mił ku, erngii ni piinim. Yi mił erpi kin, eim kongun ei dinga kindpi enim. ²³Pe nga Taisas eim na kin kongun ouni ni er andiłmbił wu; pe eim enim kin paki topu kin, kongun ermbii ni piinim ku. Pe nga sin nge enginjpin tał Taisis kin ouni pungii ei, enim piingii ku. Wu tał ei, men ngii nge kongun ełmbił wu. Nga wu tał ełe ełip, Kraiss nge tiłang owundu dinga ei, si tonu kindiłmbił wu. ²⁴Yi mił erang kin, enim noman ka ei andan tangin kin, wumb oł ei pułe sinim ka ka piipin kin, kongun enim enmin ei keimi ni piingii. Nga men ngii wumb pei yi mił ku, sin enim kin ek ninmin mił ei, keimi ni piingii ku.

Ku Nin Epi Ka Wii Gos Nge Wumb Paki Tołum

9 ¹Enim piinmin ei, epi ka wii paki tołum epi ei, Gos nge wumb Juriya konu ełe mołmun wumb ei kin ngołmun ei, enim piinmin. Yi mił peng kin, na mon endi połup ełe nge, ngunermbii mon. ²Yi mił, na piind ei, enim noman ełe kongun ei ermin ni piinmin. Yi mił piyangin kin, na Maseroniya konu ełe mołmun wumb kumb ningił ełe kanip kin en enim embe ambił tonu kindił. Na yi mił ninj ei, kung ngii ok, Akaiya konu ełe wumb kongun yi mił erngii pendik kin, kui er mołmun. Nga en enim piinmin ei, enim kongun to konj kindik ermin. Ei yi mił ku, Maseroniya konu ełe mołmun wumb to konj kindik kin, yi ermin ni piinmin ku. ³Ba na piind ei, sinim ek ninmin ei nipin kin, enim embe ambił tonu kindpin enmin ei, ek wii mił endi pinermba mon. Ba nga en enim kongun erngii nge kui er mulnjung kin, kapłi na enim kin yi mił nip ngunj. Nga na yi mił piip kin ełe nge, na engnan noł ombu enim kin kindinj. ⁴Yi mił, sin enim enmin oł ei, pii gii keimi ninmin, na yi mił, ni piind. Mon pim kin, Maseroniya konu ełe mołmun wumb na kin tep to wangin kinamin kin, enim er kun er mulenjing kin, kapłi sin ełe nge singambił simin. Nga enim yi mił ku, singambił singii ku. ⁵Yi mił peng piip kin, na engnan noł ombu kumb se kindamb kin, enim kin ongii. Ok kin, enim ku nin epi ka wii ei kułou tok, konu ełe kindmin ni, er kun erik mułngii. Nga ku nin epi ka wii ei, en enim noman ełe wii ngungii. Ba sin yi mił enim kin, epi simin nipin kin, yi kapłi enermin mon.

⁶Pe enim ei, pii kun erngii. Wu endi eim kuni mong aninga tełim kin, eim kuni mong aninga tełim mił simba. Nga wu endi eim kuni mong pei tełim kin, eim kuni mong tełim mił mong pei simba ku. ⁷Ei yi mił

ku, enim wumb endeim endeim ni, noman tuk eġe, pii kun erik kin, en enim nge noman eġe ekii sik kin, enim nipe epi endi ni piingii miġ, yi miġ ngungii. Mon pim kin, wu endi epi ngumbii ni noman embin to piimba min, nga wu endi eim kin dinga kindik kin, oġ yi erii, nengin kin kindimba. Nimbiġ erang Gos wumb endi epi noman ka piipi ngoġum ei, Gos wumb ei kin noman ka piipi ngoġum. ⁸Gos eim kapġi, enim epi pei ka wii enim singii paġim miġ ngopu kin, nga pei sik, eim enim kin ngumba ku. Ngang kin, enim pei sik kin, kapġi erik muġngii. Yi miġ, nga kunum kunum epi ka wii kanim kanim pei ngang kin, enim kapġi wumb eipi kin ngungii ku. Ngok kin, enim kongun ka wii kapġi paki tok kin, erik muġngii. ⁹Gos nge ek ka mon pol pendrim miġ yi ninim,

“Gos ek piinim wumb endi, eim epi pei wumb kurpu wii moġmun wumb ei kin ngonum. Ngopu kin, eim nge oġ ka enim eġe, kunum kunum ei eim kin pepi muġmba.”

¹⁰Pe Gos eim kuni mong wumb aka pin teġngii nipi ngoġum. Nga eim wumb kin kuni nungii nipi kin, ngoġum ku. Nga yi miġ ku, sinim kuni mong pei ngopu erang kin, kuni mong pei nga tonu omba. Omba kuni ei opu enim nge oġ kun ka erpi kin, kuni miġ owundu mendpiġ tonu omba.

¹¹Gos enim epi pii kelip ngang kin, enim sik, wumb eipi kin pei yi ku ngungii. Nga enim epi ka wii ngunjung epi ei, sin sipin kin, wumb eipi epi ka wii ei ngamin kin, en enim, enim paki tungii nge eġe, Gos kin ek ka ni ngok; nga Gos nge embe ambiġ tonu kindik kin, yi erngii ku.

¹²Yi miġ, nga enim nge kongun eġe, Gos nge wumb paki tungii. Tungii eġe nge, enim wumb epi sinerang muġngii wumb ei, si ngok kin, kapġi erngii. Nga oġ eġe nge mendpiġ mon; ba oġ eġe nge, enim Gos kin noman ka piik kin, nga ngungii ku. ¹³Enim kongun enmin ei erik kin, engnjing noġ paki tungii nge enmin ei, en enim pii gii ei, peni eġe andan topu ngonum. Ngang kin, engnjing noġ enim enjing oġ ei piik kin, enim Gos ek ka ekii sik kin, Krai nge ek ka ei, ni tor kindik enmin ei piingii. Nga keningii ei, enim ka wii epi owundu ei, enim wumb wii ngoġmun. Nga wumb eipi pei ngoġmun ei kanik kin, Gos nge embe ambiġ tonu kindngii ku. ¹⁴Nga yi miġ ku, piingii ei Gos nge noman ka ngoġum ei, enim kin owundu pepi moġum. Yi miġ peng kin, en enim, enim kin dinga kindik kin, kenmin ni piik kin, en enim Gos kin prei dinga kindpin eramin kin, Gos epi ka wii ngumba ni piinjing. ¹⁵Gos eim epi ka wii sinim ngoġum ei, epi owundu ka wii mendpiġ. Yi miġ erang, Gos nge ngoġum oġ ei, sinim pii poġ tunanmin mon. Sinim Gos nge epi ka wii ngoġum eġe nge eim kin ka piipin ngumun.

Pol Nirim Miġ Gos Sinim Kin Kongun Ei Ngum

10 ¹Na Pol, na nam enim nge noman to konj kindip kin, enim Krai nge eġim oġ ei, pii kun erngii! Erngii ei, Krai eim nge noman eġe,

ambit mani kindpi kin, eim wumb kin noman ka ngopu kin, ol kun ka elim. Wumb kombur na kin ek to monduk kin, yi nitmin. “Pol eim sinim kumb ele motpu kin ei, eim embe ambit to mani kindnim; ba nga Pol eim sinim kin turii motpu kin, eim ek dinga nipi sinim ngotum. ²Ba na enim kin dinga kii sip kin, na enim kin ombii kunum ei, enim kan kun erik mutngii! Na enim kin ek dinga nip ngunerbii mon! Ba na ni piind ei, wumb kombur sin mei konu ele ol ei, elmin ni piik kin, wumb ei kin, na ek dinga ni tor kindip ngumbii. ³Yi mit, sin mei konu ele motpun kin, er andinmin; ba sin opu, mei konu ele wumb ei, yi mit opu enatmin mon. ⁴Yi mit, sin opu epi pei ambikitmin epi ei, mei konu ele epi mon. Ba sin nge opu epi ei, Gos nge noman dinga sahitim. Seng kin, sin kapli opu orung gui kis nge noman dinga ei, to mani kindinmin. ⁵Sin wumb nge noman ele, en enim bong nik, tonu mendpit angikitmin epi ei, Gos kin noman tok piingii nge andlam ei, ondu ngungii ei, sinim to mani kindpin kin, er kis ermin. Pe nga yi ku, sinim wumb nge noman ele pei, ambit gii nipin kin, kan ngii mit kindamin kin, enim Krai kin ekii singii. ⁶Sin kui er motpun kin, kapli enim sin ek ekii sik erngii. Erangin poru nim kin, kapli wumb kombur ekii sinenjing kin, kapli sin wumb ombu kin, kumep kis ngumun.

⁷Enim ningit ele epi pei ngenj torung patim mit, kanik piingii. Pe wumb endi eim pii gii dinga nim kin, eim Krai nge wu motpu kin, eim nga eim noman kun to piipi kin, eim Krai nge wu; nimbit erang, sin wu ei motum mit, sin yi mit ku, Krai nge wumb motmun. ⁸Yi mit, pe na sin noman dinga ei, wii ek owundu nip ermbii ele nge, sinim nge Owundu noman dinga ei, sin ngum. Ngum dinga ei enim nge pii gii ei, er dinga kindpi kin, si tonu simbii nipi ngum ei, sin enim to kis er mani kindnermbii mon. Ele nge, na singambit sinermbii mon. ⁹Na ninj ek ei, enim piinarik kin, na enim to puku simbii nip mon ei, pulenj mon. ¹⁰Yi mit, enim kopur na kin ek yi ninmin, “Eim mon motpu kindim ei nge, ek embin nin, ek dinga patim. Pe nga eim ya sinim kin mutulang kin, eim ngenj ele dinga kunum ele sin kenpin ei, eim dinga sinenelang mon. Nga eim ek ei wii mit patim,” pa ninmin. ¹¹Wumb nii endi, ek yi mit pii kun ermba wumb ei, eim sin mon poltmun ol ei, eipi mit enatmin mon. Ei sin ya mulelam kinunum ei, min nga sin enim kin ouni ele mutamin kunum ei, sin ol ende mit elamin.

¹²Yi mit, sin tungu erpin kin, sin wumb eipi en enim embe ambit tonu kindik elmin wumb ei kin, sin ouni kulou topun kin, en enim elmin ol ei, mok topun ermin ei, kapli enanim. Nimbit erang wumb ei, en enim elmin ol ei, en enim nge su ele mok tok elmin; ba wumb endi wumb eipi kin endeim endeim ni elmin ol ei, su wum kapli ende mit elmin. Wumb yi mit elmin wumb ei, noman pinaim mit motmun. ¹³Ba sin elmin ol su wum ei, mit mutulamin kin, sin ek owundu nipin kin, sin sinim embe

ambit tonu kindpin kin, yi enamin mon; ba sin Gos nge kongun ei, su mit mok topu kindim mit su ei, sin ekii sipin ermin. Erpin kin, sin enim Korin konu efe mołmun wumb kin kongun yi ku ermin. ¹⁴Yi mit, pe nga sin enim kin tor onjpin kunum efe, sin Gos nge kongun ei su mit, mok topu kin, sin kin kindim efe, sin tor punenjpin mon. Na nge, sin sinim embe ambit tonu owundu kindnermin mon. Ba sin enim kin kumb se opun kin, Krai nge ek ka enim kin tu wunjpin. ¹⁵Nga sin ełmin oł su ei mit, ek owundu ninarpin kin, sin sinim embe ambit tonu kindnamin mon. Kindnarpin kin, wumb eipi enim kin kongun er sinjing efe, piipin kin, oł yi ermin ni enamin mon. Ba sin dinga kind piipin kin, enim nge pii gii ninmin ei, tonu opu dinga pimba ei, ni piipin ełmin. Pe nga sin enim kin kongun efe tuk mołmun ei, dinga pupu kin, owundu tonu opu kin, owundu mendpit pimba ni piipin enmin. ¹⁶Yi mit, nga sin konu eipi nge ek ka ni tor kindpin kin, enim kin orundung konu efe wumb ei, ni tor kindmin. Yi mit erang, sin wumb eipi nge kongun er sinjing konu efe, sin ek owundu nin, sin sinim embe ambit tonu kindmin ei, kapli enermba mon.

¹⁷Gos nge ek ok ni ka pendrim ek yi ninim,

“Pe wumb nii endi eim ka piipi kin, eim nge embe ambit tonu kindmba pim kin, kapli wu ei Owundu nge embe ambit tonu kindmba nge Gos ka erim.”

¹⁸Nimbit erang wumb nii endi ei, eim embe ambit tonu kindim kin, wu ei Owundu nge ningit efe wu wii mit mułmba. Ba wumb nii endi Owundu eim wu ei, eim embe ambit tonu kindmba ei, kapli wu ei, Owundu nge ningit efe embe keimi pimba.

Pol Ek Se Andilmin Ek Kend Wumb Ni Peni Efe Kindim

11 ¹Na noman efe piind ei, enim na oł ełou yi mit erip endinj kin, enim na kan wiik tungii. Tangin kin, keimi nam oł ełou yi piind mit, erip endmbii. ²Yi mit Gos eim wumb kin noman ka ngołum kin, eim nge wumb mendpit mułngii ei, yi mit ku, na enim kin noman ka ngond. Nimbit erang na enim amb kuimi mit to mondup kin, enim wu endeim mendpit Krai nge ambim mit mułngii. Na enim ambit wenip andlam kun ka wii andilmin mit, oł kis pinałim yi mit, na enim Krai kin ngumbii. ³Ba kumb ok, wembii kis Seisen, eim amb Eiwa ek ak mak erpi kin, ek kend topu kin, oł kis erim. Erang mon pim kin, Seisen eim enim kin yi mit ku, enim nge noman efe, ek ak mak erpi kin, ek kend topu, to eipi kindang kin, oł kis erik kin Krai kin mendpit mularik kin, keimi ekii sik energii mon! Oł efe nge, na tungu erip moł. ⁴Yi mit, wumb nii endi enim kin, tor wang kin ei, enim Jiisas endi eipi ni tor kindmba; ba ei sin ok ek ni tor kindnenjpin mon; min nga enim gui endi eipi konj endi singii enmin; ba ei enim ok sinenjing mon; min nga enim ek ka enim ok sinjing

ei, mon; ba enim ek ka endi eipi wang kin, angil eŕe simin nik enmin. Pe wumb endi enim kin eŕe tuk opu kin, oŕ yi miŕ erang kin, kapŕi enim eim wiik tangin kin, eim oŕ yi miŕ kapŕi ermba.

⁵Pe na oŕ elou elim wu miŕ, na ek owundu nip kin, na nam embe ambiŕ tonu kindmbii end. Yi miŕ na ni piind ei, na enim nge ek se andiŕmin wu num mendpiŕ wumb ei kin, na wu kembis wii miŕ, wumb ei kin mandring mulaŕ mon. ⁶Pe na ek ni tor kindiŕ oŕ ei, kapŕi kun pinenim pim kin, kapŕi ba nam nip ek endi nind ei, nam noman eŕe ka wii paŕim. Na piind ei, enim piinmin ei, akip sin enim kin peni eŕe, noman eŕe epi pei andan tunjpun.

⁷Na enim kin, Gos nge ek ka ni tor kindinj; ba enim na kin epi endi ngo orung kindnenjing mon. Na nam mani eŕe moŕup kin, na enim ambiŕ tonu kindinj. Nimbiŕ erang na oŕ yi enj ei, oŕ kis min? ⁸Pe na men ngii wumb konu eipi eipi na ku nin, epi ngok enjing ei, na sinj. Na sinj ku nin epi ei, na sip enim ngop kin, enim paki tunj. Na oŕ yi enj ei, na men ngii wumb nge ku nin epi ei, na waning miŕ sinj. ⁹Nga kunum eŕe, na enim kin tep to muls kunum eŕe, na epi endi sinerang kin kunum ei, na wumb endi kin noman embin ngunenj mon. Gos kin pii gii ninjing angim noŕ Maseroniya konu eŕe si kindik kin, Korin konu eŕe tor onjung wumb ei, na epi endi sinerim epi ei, pei paki tunjung. Paki tangin kin, yi miŕ er moŕup kin, nga na noman embin enim kin ngunermbii mon ku. ¹⁰Yi miŕ Kraiŕ nge ek keimi ei na kin tuk moŕum ei miŕ, nga na ek dinga keimi nind ei, nam embe ambiŕ tonu kindamb kin, Griis konu eŕe wumb konu orung orung pei, nam nimbii ek ei, wumb mon ninerngii mon! ¹¹Nimbiŕ erang na ek yi miŕ nind? Nga na enim kin na noman ka ei, ngonaŕ nind min? Ei mon! Gos piinim ei, na enim kin noman ngoŕ.

¹²Nga na pe end miŕ enim kin ku nin epi sinarip kin, wumb eipi kin simbii end oŕ ei, na am piram erip muŕmbii. Yi miŕ erip kin, ek se andiŕmin wumb eipi, en enim embe kapŕi ambiŕ tonu kindmin ni piik kin, yi miŕ nik kin, sin wumb eipi Gos kongun ende miŕ enmin. Erangin kin, na wumb ombu nge gupu eŕe ek ei pandi top kin, oŕ yi miŕ ermbii. ¹³Yi miŕ, wumb ombu ek kend tok kin, ek se andiŕmin wumb molk kin, en enim kongun erik kin, ek kend tok eŕmin. Nga wumb ombu, en enim ngenj eŕe, to eipi miŕ kindik kin, Kraiŕ nge ek se andiŕmin wumb miŕ yi erik moŕmun. ¹⁴Nga sinim oŕ ei kin puku sinermin! Nimbiŕ erang Seisen ei kapŕi eim nge ngenj ei, to eipi kindpi kin, eim ngenj eŕe Gos nge enjel tiŕang elim ei miŕ, eim yi er moŕum. ¹⁵Yi miŕ erang kin, Seisen nge kongun wumb en enim ngenj eŕe, yi ku to eipi kindik kin, Gos nge kongun oŕ kun ka eŕmin wumb miŕ, yi ku tonu onjung oŕ ei nge, puku sinermin. Nimbiŕ erang kunum poru nimba kunum ei, Seisen nge kongun wumb ombu, oŕ enjing miŕ, kumep ei singii.

¹⁶Na ok ninj miŕ, na pe nga nind. Wumb endi noman to piipi kin, na wulu wu endi moŕ ni piinim, ba ei mon! Ba enim yi piinjing kin, na

wulu wu mił nind ek ei, enim piik, wiik tangin kin, yi mił, kapli na nam embe ambił tonu aninga mił kindmbii. ¹⁷Pe na nimbii end ek ei, sinim nge Owundu nge noman dinga ełe, nimbii enand mon. Ba na ek ełou niłim wu ei mił, nam ek owundu nip pup kin, na nam embe ambił tonu kindmbii end. ¹⁸Ba wumb kopur pei mei konu ełe oł ei, ekii sik kin, ek owundu nik kin, en enim embe ambił tonu kindiłmin. Na yi ku, oł ei ekii sip kin, ek owundu nip kin, nam embe ambił tonu kindmbii ku. ¹⁹Yi mił, en enim noman nge ka wii sengin kin, enim wulu wumb nge ek wii mił nengin kin, enim piik wiik tangin kin, ka piinjing. ²⁰Yi mił, wumb endi enim kongun wii ełmin wumb kindmbii ni piipi kin, nga enim nge epi pei ei, sipi poru nimbii ni piipi kin, nga enim eim sipi, owundu mołpu kin, enim to mani kindpi kin, nga eim enim nge kumb ningił ełe, kon taki tum kin, kapli enim eim kin wakin tangin kin, oł yi mił ełim. ²¹Yi mił, sin nge dinga sinerang kin, enim oł enjing mił ei, sin enanmin mon! Yi mił peng kin, na singambił sip kin, ek ei ni tor kindmbii end.

Ba wumb endi eim dinga pupu kin, ek owundu ni tor kindim kin, kapli na yi ku, ek owundu ni tor kindmbii ei, wulu wu mił ek yi na nam embe ambił tonu kindmbii end. ²²Wumb ei Eipru wumb min? Kapli na Eipru wu ku moł. Wumb ei Esrel wumb min? Kapli na Esrel wu ku moł. Wumb ei Eiparam nge tiłap wumb min? Kapli na Eiparam nge tiłap wu ku moł. ²³Wumb ei Krai nge kongun wumb min? Kapli na Krai nge kongun wu mołup kin, wumb ombu to mani kindinj kongun ei end. Pe na wulu wu mił ek nind ei, na Krai nge kongun dinga wii enj; nga wumb na kan ngii kunum kunum kindnjing; nga wumb na kunum kunum pei ya kepil tunjung; nga kunum kunum pei wumb na to kundngii enjing mił, ba na pe na konj moł. Yi mił peng kin, oł ełe nge, na wumb pei to mani kindinj. ²⁴Kunum angil orung, Jura wumb na engki kapił kapli mił, kan kepil mił tunjung. ²⁵Kunum tekliki, Rom wumb na kepil tunjung. Nga kunum endeim, wumb na kom ku tunjung. Nga kunum tekliki, noł kanu owundu ełe er kis mułang kin, na ep noł ełe mani punj. Pup kin, na epin tinga kunum endeim olt mił, ep noł ełe pinj. ²⁶Nga na kunum pei andłam olt mił ełe, na mei ełe punj; nga na noł ełe mani am bii mił enj; nga waning wumb, na to kis erngii mił enjing; nga nam nge Jura wumb, na to kis erngii mił enjing ku. Nga wumb tiłap eipi endi, na to kis erngii mił enjing ku. Nga konu owundu ełe wumb ei, na to kis erngii mił enjing ku. Nga mei ełe wumb mulenjing konu ełe wumb min, epi endi, na to kis ermba mił, erim ku. Nga na ep noł kanu owundu ełe muls ei, na to kis ermba mił ku erim. Nga ek kend tołmun angnan noł angil ełe, na to kis erngii mił enjing ku. ²⁷Na kongun dinga wii erip kin, enimb tum. Kunum pei emii peng, na kongun erip kin or pinał. Nga kunum pei, na kuni owundu topu, noł nuwa erip ełim. Kunum pei, na kuni sinatiliłim. Nga kunum pei, na konduk ni epi sinerang kin, na konu jii kułuł ku. ²⁸Nga oł ei mendpił

mon. Nga kunum kunum pei, oł embin tui na kin tonu wang kin, ei na ko wuł epi ei, na men ngii wumb konu orung orung pei, tep kun ka ermbii ni, noman to piind. ²⁹Nga wumb nii endi, eim dinga pinałim ei, yi mił ku, na dinga pinałim min? Nga wumb nii endi, eim bok topu, mani pupu, oł kis erim kin, kunum ei na noman kis to piinermbii min? Oł ełe nge pei wumb eipi pei andan top keningii mił, na Krai nge kongun wu mendpił moł.

³⁰Nga na ek owundu nip kin, nam embe ambił tonu kindmbii andłam eipi endi pinerim kin, kapłi nam nge dinga pinałim andłam ełe, na ek owundu ełe nam embe ambił tonu kindmbii. ³¹Erinjin Gos sinim nge Owundu Jiisas nge embe ełe, sinim kunum kunum eim ambił tonu kindmin ei, eim piinim ei, na ek kend tunand mon. ³²Nga na Damaskes konu ełe muls kunum ei, gapman owundu king Areses, eim nge konu owundu ełe, eim wumb mundang molk kin, na to kan ngungii mił enjing. Ba na mer gerenj kon ełe, tuk pinj kin, wumb na konu owundu kung gii ondu ełe, na to tor kindik kin, na wu king eim angıł ełe am punj.

Pol Eim Or Kumb Mił Er Kenim Ei, Gos Koi Erpi Andan Tum Mił Kenim

12 ¹Na ek owundu nip kin, nam embe ambił tonu kindmbii; ba oł ei na paki tunałim mon. Ba akip na or kumb mił kenj epi ei kin, sinim nge Owundu eim epi endi koi erpi andan topu kin, na ngum epi ei, ni tor kindmbii. ²Na piind wu ei, endi Krai kin pii gii nim wu ei, kung ngii engki nga kapıł kapłi o pang kin, wu ei tonu epin Gos mołum konu ełe, si pang kin pum. Pum wu ei, eim nge ngenj kin pum min, eim noman tuk gui ei kin pum min, ei na pii poł tunand, mon; ba Gos eim mendpił piinim. ³⁻⁴Na piind wu ei, tonu epin Gos mołum konu ka wii ełe, si pang kin pum. Pang kin, eim ngenj kin pum min, eim nge ngenj si kindpi pum min, ei na pii poł tunand; ba Gos eim mendpił piinim. Pe nga epin konu ełe peng kin, wu ei, eim koi erpi oł kun ka wii epi endi piipi kin, wumb endi ek ni tor kindmba ei kapłi enermba mon. Enerang kin, mei wumb endi kapłi ek ei ninermba mon! ⁵Nga na wu ei kin, ek owundu nip kin, eim embe ambił tonu kindmbii end. Ba na nam embe ambił tonu kindnermbii mon! Ba na nam dinga pinałim ełe nge, na ek owundu nip kin, nam embe ei, ambił tonu kindmbii. ⁶Pe na ek owundu nip kin, nam embe ambił tonu kindmbii ni piıłamb kin, kapłi na wulu wu mił ek yi ninenełamb mon; ba na ek keimi niłamb. Nimbił erang wumb endi na wu ka wii endi moł ni, yi piinermba mon! Ba na piind wu ei, na oł end mił ei, kanpi kin, nga eim na ek nind mił ei piıłim. Yi mił peng kin, wu ei na kin kun mendpił piimba.

⁷Nimbił erang Gos nge koi er pim ek ei, na andan tum ei, na kenj epi keimi kun ka wii mendpił yi mił peng kin, Gos eim piipi kin, na nam embe ambił tonu kindmbii ni, eim noman ełe to piinerim mon. Nga yi

mił peng kin, Gos eim na kin epi gal mił epi ei ngang kin, na ngenj ełe połutum nge ngum. Ngum epi ei, Seisen nge ek se andiim wu mił, na tumba nge ngum. Epi ełe nge, na to mani kindpi kin, na nam embe ambił tonu kindmbii ei, na kapli enanim. ⁸Kunum tekliki, na Owundu kin prei erip kii sinj ei, eim na ngenj ełe epi kis ei, si tor simba nge kii sinj. ⁹Ba Owundu eim na kin ek yi nim, “Na nim ngenj kumbii gal mił epi ei, si tor sinermbii. Nimbił erang, na nam noman ka ngoł ei, nim kin kapli paki top elim. Nimbił erang, nam nge noman dinga ei, kun ka wii kongun erpi kin, wumb endi dinga pinerang mułmba wumb ei kin, kapli kongun elim,” Owundu yi nim. Yi mił peng kin, na ek owundu nip kin, na noman dinga pinerang ełe nge, na ka ka piind ełe nge, Kraiss nge noman dinga ei, na kin kongun er mułmba. ¹⁰Yi mił, na noman dinga ei pinerang kin ełe nge, na ka ka piip moł. Nga wumb na kin oł kis mił endi erngii; nga oł embin tui pei na kin tonu wang kin; nga wumb na kin oł embin ei ngungii; nga oł dinga endi na kin tonu wang kin, na ko wup kin, Kraiss nge kongun paki top el. Nimbił erang kunum ełe, na nge noman dinga pinerim kunum ei, na Kraiss kin, dinga mendpił simbii.

Pol Korin Pii Gii Wumb Kin Noman To Piim

¹¹Na oł enj ei, wulu wu mił enj. Ba enim na kin yi mił erangin kin, na oł ei enj. Enim na embe ambił tonu kindiřangin kin, ei kapli kun mendpił piřang; ba enim oł yi mił enenjing mon. Nimbił erang na wu wii mił mołup kin, na enim nge ek se andiimin wumb owundu mołmun mił mandring ei, na molał mon. ¹²Na enim mołmun konu ełe tuk mołup kin, kongun dinga erip kin, ek keimi nge se andił wu, jep oł kanim kanim enim kin, na dinga kindip er muls. Mułamb kin, na enim kin jep oł kanim kanim ni, oł wumb puku siřmin oł ei ni, wumb Gos nge noman dinga oł ei keningii mił, na eim nge ek se andił wu mołup kin, enj. ¹³Yi mił, men ngii wumb eipi pei epi nipe sengin kin, na enim kin epi endi paki tunenj? Ei epi ełe nge mendpił, na enim kin paki tunenj ei, na enim kin ku nin epi kombur ambiłip kin, sinenj mon. Na kaimb kuł kapli, enim na nge mong ei, er kun erik, si kindngii.

¹⁴Akip kunum tekliki, na enim kin ombii ni piip kin, er kun erip moł. Nga na enim kin epi embin endi ni, ngunand mon. Ei na enim ku nin epi ei, na simbii ni enand mon. Ba na enim mendpił simbii nip end. Yi mił erang kin, kang ambił ombu en enim kongun dinga erik kin, epi pei kułou tok kin, menjing ernjing noł epi ei, paki toł ngunałmin mon. Ba menjing, ernjing noł, en enim kapli, epi pei kułou tok kin, kang ambił paki tok kin, epi ngołmun. ¹⁵Na ka mendpił piip kin, na epi pei sałim epi ei, enim ngop si kindmbii. Nga nam noman konj yi ku ngop kin, enim nge noman tuk ełe paki tumbii. Pe enim na noman ka aninga ngunjung kin, na enim noman ka pei ngumbii ei kapli min? ¹⁶Ba enim wumb

kombur na kin ek yi ninmin. Keimi mendpił, wu ei sinim kin epi endi peni ełe sinałim mon. Ba wu ei epi kenim wu. Nga eim ek kend top top ełe nge, eim sinim ek kumb kulu ełe topu kin, sinim eim kin ek ełe nge, ekii simin ei nge nim. ¹⁷Ba nimbił erang na enim kin wumb kombur kindinj wumb ei epi endi, ek kend tok kin, enim kin epi endi sinjing min? ¹⁸Na Taisis kii dinga sinj kin, enim kin ba ninj. Nga na angim endi eim kin kindamb kin, ouni punguł. Pukuł kin, Taisis enim kin ek kend topu kin, epi endi enim nge angıł ełe, epi endi sim min? Pe nga, na kin Taisis kin ouni er andiłmbił ei, Gos nge Gui Ka endeim se andiłmbił min? Sił andıam ende ei andiłmbił min?

¹⁹Pe enim kunum kunum, noman yi to piinmin ei, sin pułpun ek ei, sinim oł ei, enim ningił ełe, er kun ełmin min? Ba ei mon mendpił! Sin Gos ningił ełe, Kraıs kin dambıltpi ende kindang mołpun kin, ek yi mił ninmin. Sin enginjpin noł sin noman ka ngołmun wumb ei kin, sin ek nemin kin, kaplı enim paki tamin kin, enim nge pii gii ninmin ei, dinga mendpił pimba. ²⁰Yi mił, na nam mund mong tonum ei, nam enim kin ombii kunum ei, enim mułngii ni piind mił, ei mularik kin, ba enim eipi mił mułngii ni piind. Nga enim ka keningii ei, na mułmbii ni piinmin mił ei, mularip kin, na eipi mił mułmbii. Na nam mund mong tonum ei, na kenmbii ei; enim ek mił erik, wumb eipi nge epi, kan bun bun sik kin, noman kis tonu wang kin, wu endi eim noman ełe mendpił piłim mił ełim, wumb eipi kin ek buł morung nik kin, ek waim ełmin, en enim wumb num mołmun ni piik kin, oł kun pinałim mił erik kin, mong sik yi ełmin. ²¹Na mund mong tonum ei, na enim konu ełe, nga op ninj kin, nam Gos na enim ningił ełe, to mani kindmba. Mon pim kin, na wumb pei kin ke nip kin, ok wumb ombu, en enim oł kis erik kin, en enim noman tuk ełe to ak tunenjing mon! Wumb ei, oł kis penj tui nin; nga wu amb ngunduk nin; nga wumb wumb eipi kin noman kis peng kin, oł kis yi ełmin.

Korin Wumb En Enim Pii Gii Ei Pii Kun Erngii

13 ¹Pe akip kunum tekliki, na enim kin bii ond. Pe wumb endi oł kis erim pim kin, kaplı wumb tał min tekliki, noman ende sek kin, ek ni tor kindangin pa ni, Gos ek ka yi ninim. ²Ok wumb oł kis enjing kin, nga pe enim yi ku, oł kis enim enmin wumb ei ok, na enim kin ek yi mił ninj, “Enim pii kun erngii.” Pe nga na enim kin ek dinga nind mił, na ok kunum tał yi mił ninj. Pe nga ekii se, na enim kin orung ombii kunum ei, oł kis enjing wumb ei, na wakin tunermbii mon! Na enim kin kumep kis ngumbii. ³Enim epi pei piimin ni piinmin ei, Kraıs na kin gupu ełe ek ni tor kindim. Nga Kraıs enim kin mok topu ermba kunum ei, eim temb ninermba mon! Ba eim nge dinga ei, enim kin tuk ełe kongun ełim. ⁴Yi mił, Kraıs eim ond peri ełe to kunduk kunum ei, eim dinga pineririm. Ba

pe Arim Gos nge dinga ei ngang kin, pe eim konj mołum. Yi mił, sinim eim kin dambilpin ende pamin kin, sinim dinga pinerim ku. Ba sinim Gos nge dinga ełe sinjpin kin, sinim eim kin konj mułmun. Mołpun kin, sin enim kin tuk ełe Gos nge dinga andan tumun.

⁵Enim en enim noman tuk ełe, kii sik piingii ei, enim pii gii ei, dinga ambil gii nik mołmun, min mon? Enim oł ei, en enim kur keningii. Enim keimi piinmin ei, Krai Jisas enim noman tuk ełe mołum min? Mon pim kin, kapłi enim Krai kin pii gii pinerang kin, enim oł kis pei piki tonum. ⁶Ba na piip nind ei, enim piinmin ei, sinim Krai kin pii gii keimi ninmin. ⁷Ba sin Gos kin prei erpin ngamin kin, enim oł ełou min, kun pinermba oł mił endi enerngii mon! Mon pim kin, sin enim andan topun kin, sin kin oł kun ka tonu onum ni, piinerngii mon. Ba enim oł kun pimba mił erngii. Ba mon peng kin, sinim wumb pii gii pinerim mił, wumb tonu omun ei kapłi. ⁸Yi mił, pe sinim epi endi ermin ei, ek keimi kin, to mani kindnermin mon; ba sinim ek keimi ei mendpił paki tonmun. ⁹Yi mił, sin ka piinmin kunum ełe, sin dinga pinerang kin, enim dinga pałim. Nga sin Gos kin prei eramin kin, enim am oł kun ka wii kapłi molk pungii. ¹⁰Yi mił, puł ei peng piip kin, na nam ya konu turii ełe mołup kin, mon ei połup kin, enim kin kindind. Yi mił erang kin, nam ombii kunum ei, enim kin embin tui nguneramb kin, Gos Owundu nge noman dinga ei nam ngum. Ngum dinga ei, tu wup kin, enim to mani kindip kin, kis mundmbii ei, kapłi enermbii mon. Ba nam noman dinga ei, enim pii gii ei, paki topu dinga ngumba nge end.

Ek Mandi Poru Ninim

¹¹Pe akip angnan noł! Enim ka mułeyo! Na nind ek ei, enim piik kin, enim wumb dinga puk kin, kun ka molk kin, endi nimba ek ei, enim endeim ni noman ende sek kin, yi erik kin, enim noman emin seng mułngii! Nga Gos eim noman ka ngołum kin, noman emin pułwu ei, enim kin ouni mułngii. ¹²Enim wumb endeim endeim ni 'Oiyoy,' nik kin, enim wumb ei ngunj kangilk kin, angil sik, Owundu kin ka piłim mił yi erngii.

¹³Gos nge oł kun ka ełmin wumb pei enim kin 'Mułeyoy' nik kin, ek ka ni kindinmin. ¹⁴Sinim nge Owundu Jisas Krai nge sinim paki tołum ei kin, Gos nge eim sinim noman ka ngołum ei kin, Gos nge Gui Ka sinim kin dambiltpi ende pu mołpu kin, Gos tekliki, enim pei kin tep to mułngii.